

GONIEC CZĘSTOCHOWSKI

DZIENNIK POLITYCZNY, SPOŁECZNY, EKONOMICZNY I LITERACKI.

Kto i jak chce wychowywać?

Pisaliśmy już niejednokrotnie na łamach naszego pisma o łączności i szkodliwym wpływie „Legjonu Młodych” na „straż przednią”, tak gorliwie i wbrew rodzicom propagowaną w niektórych szkołach średnich.

Na ten też tak doniosły temat, gdzie idzie o duszę dziecka polskiego, ukazał się w „Kur. Warszawskim” artykuł znakomitego publicysty ks. Choromańskiego, który ze względu na ważność sprawy postanowił sobie w dosłownym brzmieniu zamieścić.

„W ostatnich czasach coraz częściej na terenie szkół średnich spotykamy się z działalnością „Straży Przedniej”.

„Dziwna ta organizacja — jeszcze młoda, bo powstała w r. 1932 a już, dzięki specjalnym względom, chce wywierać duży wpływ w dziedzinie wychowawczej.

„Już w roku zeszłym wskazywaliśmy niebezpieczną łączność „Straży Przedniej” z „Legjonem Młodych”, dowiedzieliśmy wtedy, że wśród instruktorów „Straży Przedniej” wielu należy do „Legjonu Młodych”.

Nic też dziwnego, że ideologia „Straży Przedniej” — najwidoczniej pod tym wpływem młodoligijonowym — coraz bardziej staje się niebezpieczną dla katolickiego wychowania.

Cenny materiał pod tym względem przynosi nam Biuletyn organizacyjny „Straży Przedniej” (Nr. 4—5 z dnia 1 czerwca rb.), omawiający specjalnie pracę we wewnątrz-ideowa w zespółach.

Przedzyskaniem zaś rzuca się w czy referat p. t. „Kształcenie podstawy moralnej”.

Ciekawy temat!

„Jest tam mowa o introspekcji, o samowiedzy społeczno-państwowej, o samopoznaniu o samokształceniu, o autoanalizie”. Jednym słowem, wszystko ma się dziać „samo”, bo chodzi rzekomo o wytworzenie sobie obiektywnego poglądu „bez doktrynalnego uprzedzenia i bliżej”. Do kształtowania zaś podstawy moralnej uczestników w zespółach „Straży Przedniej” ma służyć krytyczna ocena różnych, istniejących dzisiaj teorii, „partych o materializm (komunizm, socjalizm, freudyzm) i spirytualizm filozoficzny (chryścjanizm, psychofizjizm-etyczny) z uwzględnieniem głównie ich moralnej strony, dla uzyskania szerszego światopoglądu moralnego”.

Nie dowiadujemy się jednak, jak ma być ten „szerszy światopogląd moralny”?

„Ani razu w całym referacie nie użyto słowa Bóg ani wzmianki nawet niema o etyce chrześcijańskiej, nic o środkach nadprzyrodzonych w kształceniu charakteru, a cały chrystjanizm potraktowano jako jedną z „teoryjek”, narówni z komunizmem i socjalizmem!

I to ma być „kształcenie podstaw moralnych”?

Powinniśmy się zapytać — czyż? W każdym razie takiego „kształcenia moralnego” żaden katolik uznać nie może.

Jeszcze wyraźniej zarysowuje się cudo „Straży Przedniej” w drugim referacie tego biuletynu p. t. „Walka o światopogląd”.

Tam już zupełnie wyraźnie i rzucony jest wszelki dogmatyzm podważone są podstawy religii objawionej i przekreślony zupełnie światopogląd chrześcijański.

Referent przyznaje, że podstawa światopoglądu bywa najczęściej „myśl religijna”, ale zaraz dodaje że są przykłady światopoglądów, opartych o filozofię ateistyczną i to nieraz według biuletynu o b. wysokim „poziomie moralnym”.

Dalej dowiadujemy się że „poszczególne kościoły narzucają swym wiernym światopogląd”. Nawet jest laskawe stwier-

żenie, że zdarza się niekiedy; iż taki narzucony z zewnątrz światopogląd zostaje całkowicie przez człowieka „recypowany”, a to się nie chwali. Biuletyn „Straży Przedniej” nazywa takich ludzi — ludźmi „o naturze bierniej, o słabym rozwoju indywidualności”.

Na potwierdzenie swych wywodów biuletyn powołuje się na „mądrych teolo-

gów — w przeciwieństwie do prostaczkowych katechetów”, którzy „bardziej cenią tych, co przez walki i zwątpienia wracają dś ich ołtarzy”.

Jednym słowem, że ideałem „Straży Przedniej” mają być przedewszystkiem ci którzy „przez walki i zwątpienia wracają do ołtarzy”. Ale czy wychowywani w takich idealach kiedykolwiek wrócą?

I niedość jeszcze? Ideolog „Straży Przedniej” przyznaje, że przed młodzieżą piętrzą się „imperatywne, straszliwe” pytania:

— Po co to wszystko? Dlaczego świat

jest tak urządzony? Jaki jest sens życia? Ale jednocześnie z bezbronną naiwnością przyznaje, że na te pytania niema odpowiedzi!!!

A ponieważ w światopoglądzie „Straży Przedniej” na te „strasliwe” pytania niema odpowiedzi — podsuwa się młodzieży karkołomne twierdzenie — że... „rozwiązanie ich nie jest konieczne dla życia i dla pracy”!

I nic dziwnego, że ideolog „Straży Przedniej” dochodzi wreszcie do wprost katastrofalnego wniosku — „skostniały go towy, sztywny światopogląd, który ma się szczyła doktrynerzy, jest dla nas bez wartości”!

Po tych wywodach zdajemy sobie sprawę z tego, jakie to są podstawy moralne i jaki jest światopogląd „Straży Przedniej”!

Dla kogo taka ideologia jest przeznaczona?

Chyba nie dla młodzieży katolickiej. Wielką wyrządzałyby krzywdę ten, który chciałby karmić młodzież katolicką taką ideologią!

Nie jest to też intencją i kompetentnych czynników państwowych, bo pamiętamy, gdy p. J. Jędrzejewicz, jako minister oświaty, w dn. 25 lutego 1933 r. na posiedzeniu senatu mówił:

„Podkreślałem już niejednokrotnie, jak dalece wychowanie religijne stanowi w moim pojęciu integralną część całości wychowania”.

Musimy zaś tutaj kategorycznie stwierdzić, że „Straż Przednia” pod płaszczykiem realizacyjnej pracy państwowej społecznej” wywiera szkodliwy wpływ na duszę młodzieży. Naprawdę krzywdzi się młodzież, kiedy jej się mówi, że na pytanie jaki jest sens życia niema odpowiedzi.

Nic dziwnego, że „skostniały i sztywny” światopogląd „Straży Przedniej” nie może dać na to zasadnicze pytanie żadnej odpowiedzi. Na to żywotne pytanie daje natomiast całkowitą i wszechstronną odpowiedź światopogląd chrześcijański.

I nie wolno nikomu odsuwać młodzieży od wpływów tego dobrodziejstwa jakim jest chrześcijański pogląd na świat.

A w jakim celu się to robi?

Ma być „introspekcja i autoanaliza samowiedza i samopoznanie, samokształcenie i krytyczna ocena różnych teorii”. Nawet propaguje się „trening władz intelektualnych i wól”. Ale wszystko to musi być według ideologii „Straży Przedniej” bez Boga, bez wiary, bez Chrystusa i Jego łaski!

I czy z tak wychowanej młodzieży mógłby wyrosnąć dobry obywatel??

W pojęciu chrześcijańskim i katolickim dobry obywatel i uczciwy człowiek, to jedno i to samo.

Pius XI w swojej wiekopomnej encyklice o chrześcijańskim wychowaniu młodzieży powtarza słowa kardynała Antoniego:

„To też grubo się mylą ci, co rozdzielają rzeczy, tak ściśle ze sobą związane, i sądzą, że będą mogli mieć dobrych obywateli, jeżeli będą wydawali imne prawa i króczyli śmęmi drogami, aniżeli te, które prowadzą do wychowania dobrych chrześcijan”.

„Straż Przednia” bez chrześcijańskiego światopoglądu nie wychowa dobrych obywateli.

Ks. Zygmunt Choromański.

Znane nuty dziańskiej śpiewki,
Barwne znane przyrodziewki
Krakowskiej zlemicy,
A już słynie nade wszystko
Huczne, święte weselisko
Z tamtej okolicy.

Pary wiodą skoczne tany,
Ode ściany het do ściany,
Aż się krecł głowa,
Ciężnie oczy contentara,
Taka siroina, młoda para
Prosto z pod Krakowa.

(—)

O stanowisku polskiem

w sprawie traktatu o mniejszościach
GŁOSY DELEGATÓW ANGLJI, FRANCJI I WŁOCH.

Genewa. — Delegat Francji minister Barthou, delegat Anglii minister Simon i delegat Włoch Aloisi zabrali głos w sprawie stosunku Polski do traktatów mniejszościowych w odpowiedzi na oświadczenie ministra Becka. Sala była wypełniona po brzegi. Mów wysłuchano z natężoną uwagą.

Wszyscy trzej mówcy oświadczyli, że nie mieli zamiaru zabierać głosu, lecz że do tego zmusiła ich deklaracja delegacji polskiej. Obawiają się, że milczenie ich byłoby źle zrozumiane.

Simon w szczególności przypomina art. 93 traktatu wersalskiego, któremu Polska zawięzła powstanie swych obecnych granic i dlatego podkreśla niebezpieczeństwo, mogące wyniknąć z jednostronnego naruszenia obowiązujących traktatów.

Barthou, solidaryzując się z przemówieniem Simona, zwraca głównie uwagę, że traktaty mniejszościowe mieszczą się najściślej w ramach traktatu wersalskiego. Wobec tego nie uważa on za możliwe, aby każde poszczególne państwo mogło jednostronnie zmodyfikować obowiązujące klauzule traktatu, a tem mniej aby mogło uchylić to bez uprzednich negocjacji z państwami sprzymierzonymi i temi, które owe traktaty podpisały. Dlatego też Francja odrzuca myśl, aby taki właśnie sens posiadała deklaracja polska.

Barthou zakończył, że tego rodzaju inicjatywy mogą postawić Ligę narodów wobec groźby faktów dokonanych i zrodzić następstwa wielce niebezpieczne dla samych traktatów, jak i dla Ligi narodów.

Delegat włoski, Aloisi, oświadczył, że Włochy są za rewizją traktatów, ale nie za rewizją samowolną i jednostronną. Mówcy podkreślal przytem solidarne stanowisko, zajęte wobec inicjatywy polskiej przez Anglię, Francję i Włochy.

OBCHOD KU CZCI KRÓLOWEJ JADWIGI W NIESZAWIE.

Nieszawa. — Piękne i historyczne miasteczko Nieszawa posiada kościół wotywny, ufundowany przez Władysława Jagiełłę dla uczczenia pamięci jego królewskiej małżonki po jej zgonie, dedykowany atoli śmiennicze, św. Jadwidze, żonie Henryka Brodatego. Jest to cenny zabytek gotyku pomorskiego, przerobiony później barokowymi dodatkami: bocznymi kaplicami i całym urządzeniem wewnętrznym. Będzie to bodaj najpiękniejsza świątynia na Kujawach. Została ona ostatnio staraniem prepozyta nieszawskiego, ks. W. Kneblewskiego, wyrestaurowana, bez utraty jednak patyny i zabytkowości. Tak jak w ub. roku i obecnie w die 15 października odbędą się wielkie uroczystości i obchody ku czci świątobliwej królowej Jadwigi.

ODLEWNIA STALI
WYROBÓW LANO-KUTYCH I ŻELIWNYCH
„WULKAN”
Sp. z o. o.
W Częstochowie, ul. Tartakowa 31/35,
Telefon 13-93
Wykonuje wszelkie odlewy lano-kute i żeliwne (gusa) pierwszorzędnej jakości w stanie surowym i obróbnym.
CODZIENNIE ODLEW.

Zatwierdzone przez Ministra W. R. i O. P. za Nr. 2092/710

ROczne KURSY HANDLOWE i Półroczne BUCHALTERYJNE z uwzględnieniem Nauki o Skarbowości, pod kierown. R. German Szumachera...

zwrócił się do rządu centralnego o przy stanie posiłków wojskowych. Jednocześnie gubernator zwołał sesję nadzwyczajną parlamentu stanowego...

30 MILJONÓW WORKÓW KAWY ZNISZCZONO W BRAZYLII.
Rio de Janeiro. — W pierwszej połowie sierpnia zniszczono w Brazylii ponad 30 miljonów worków kawy...

Międzynarodowy związek fabrykantów broni

Aresztowania wybitnych przemysłowców. Waszyngton. — Komisja kontrolna sekretariatu amerykańskiego ogłosiła pierwsze sprawozdania z przeprowadzonej rewizji w szeregu amerykańskich zakładach przemysłowych...

PODZIĘKOWANIE.
Wszystkim tym, którzy oddali ostatnią polską drogą i nam, w takim celu i matki naszej S. P. Z. WOSZCZYŃNÓW WŁADYSŁAW SZEWCZYŃKOWEJ...

TELEGRAMY

NOwy KSIĄŻE MAŁZONEK.
Londyn. — Z Hagi donoszą: W kołach dworskich twierdzą, że w dniu 18 września będą ogłoszone zaręczyny następcy mi tronu holenderskiego ks. Julijana...

DROŻYZNA ŻYwnOści w ANGLI.
Londyn. — Opublikowany dziennik tułajski zaby handlowej ogłasza, że ceny hurtowe towarów spożywczych podniosły się w ciągu sierpnia o 6 i pół procent...

SUKCES STRAJKUJĄCych.
Waszyngton. — Jedna z przedziwnych w Massachusetts zawarła układ z syndykatem robotniczym, uwzględniając wszystkie żądania robotników...

Policia i gwardja nie mogą opanować sytuacji w strajku amerykańskim. Londyn. — Z Nowego Jorku donoszą, że sytuacja strajkowa w stanie Rhode Island zaostrza się w dalszym ciągu...

Prywatna Kasa Chorych

Wolny wybór lekarza. — Wyrzeczenie się formalistyki. Instytucja ta działała w ten sposób, że podpisała umowę ze wszystkimi lekarzami w Łodzi i w ten sposób ubezpieczenie ni będą mieli prawa wolnego wyboru lekarza...

PIELGRZYMKa DO ZIEMI ŚWIĘTEJ
pod protektoratem **J. Eks. Ks. Biskupa NIEMIRY**
10-26 październik r. b.

WKŁADY PREMIOwANE
z losowaniem 2 razy rocznie dla młodzieży szkolnej przyjmującej Komunalną Kasę Oszczędności

KRAJKOPF
KAPLUZy
DILNIOWE

ŚWIAT PRZEZ PRYZMAT

Kwiatniki, rabatki i skwery uliczne są piękną ozdobą każdego miasta i świadczą o kulturze jego mieszkańców. Niestety jednak zielone, czy barwnie-kolorowe żywe kobierce przeważnie narażone są na wandalizm lekkomyślnych przechodniów...

Ale z uświadomieniem u nas wogóle jest gorzej. Gdyby dajmy na to, każdy z przyjezdnych, a nawet z mieszkańców Częstochowy zastanowił się i pożył rodzimej sugestji nabywania na „pamiątkę” żydowskiej tandety...

lu, loczki z przodu, głębokie fale z boku, na aniołka w środku, a la wampcałość, a obecnie laasowane uczesania-na barana. Moda męska jest, jak przed laty. Pozostaje bez zmian. Kłopot tylko mają mężowie (wykrył objaw) co zresztą znajduje potwierdzenie w słowach: — Mój maż jest strasznie rozstrojony...

